

جولیان جینز

خاستگاه آگاهی

در فروپاشی ذهنِ دو جایگاهی

(کتاب‌های یکم، دوم و سوم)

ترجمه‌ی

دکتر شیوا دولت آبادی	دکتر خسرو پارسا
دکتر هما صادقی	دکتر هوشنگ رهنما
دکتر احمد محیط	دکتر اصلاں ضرابی
دکتر رضانیلی پور	دکتر ع. نجل رحیم

فهرست

۱۱	یادداشت مترجمان
۱۳	مقدمه: مسئله‌ی آگاهی / ترجمه‌ی دکتر خسرو پارسا
۱۶	آگاهی به عنوان خاصیتِ ماده
۱۷	آگاهی به مثابه خاصیتِ پروتوپلاسم
۱۸	آگاهی به مثابه یادگیری
۲۰	آگاهی به عنوان یک ترفند متافیزیکی
۲۲	نظریه‌ی تماشاگرِ ناتوان
۲۳	تکاملِ نوظهور
۲۵	رفتارگرایی
۲۸	آگاهی به مثابه سیستمِ فعال‌ساز شبکه‌ای

کتاب یکم: ذهن انسان

۳۳	فصل یکم: آگاهی از آگاهی / ترجمه‌ی دکتر هوشنگ رهنما
۳۴	گسترده‌ی آگاهی
۳۹	آگاهی رونوشتی از تجربه نیست
۴۲	آگاهی برای مفاهیم ضروری نیست
۴۳	آگاهی لازمه‌ی یادگیری نیست
۴۸	آگاهی برای تفکر لازم نیست
۵۳	آگاهی برای خردورزی ضروری نیست
۵۶	جایگاهِ آگاهی
۵۸	آیا آگاهی الزامی است؟
۶۱	فصل دوم: آگاهی / ترجمه‌ی دکتر رضا نیلی‌پور

۳۰۶	شعر غنائی و مرثیه از ۷۰۰ تا ۶۰۰ پیش از میلاد
۳۱۰	ذهن سولون
۳۱۳	ابداع روح
۳۱۹	فصل ششم: آگاهی اخلاقی عبرانی‌ها / ترجمه‌ی دکتر اصلان ضرابی
۳۲۱	مقایسه‌ی کتاب‌های عاموس نبی و جامعه‌ی سلیمان عهد عتیق
۳۲۳	پاره‌ای بررسی‌ها درباره‌ی پنج‌گانه‌ی عهد عتیق
۳۲۷	از دست رفتن وجوه دیداری
۳۲۹	تناقض میان اشخاص
۳۳۰	تناقض در درون اشخاص
۳۳۱	پیشگویی خدایان
۳۳۳	کتاب اول سموئیل
۳۳۵	بت‌های آوارگان عبرانی
۳۳۸	آخرین پیام‌آوران

کتاب سوم: آثار ذهن دوجایگاهی در جهان مدرن

۳۴۵	فصل یکم: در جست‌وجوی کسب اقتدار / ترجمه‌ی دکتر خسرو پارسا
۳۴۹	غیب‌گویان معابد
۳۴۹	غیب‌گوی معبد دلفی
۳۵۲	مدل‌واره‌ی عمومی دوجایگاهی
۳۵۴	معابد دیگر
۳۵۷	شش دوره‌ی غیب‌گویی
۳۵۹	منادیان
۳۶۰	تجدید حیات بت‌ها
۳۶۷	فصل دوم: درباره‌ی پیامبران و تسخیر / ترجمه‌ی دکتر هما صادقی
۳۷۲	تسخیر القایی
۳۷۵	تسخیرشدگی منفی
۳۸۱	تسخیرشدگی در دنیای امروزی
۳۸۴	غریب‌گویی
۳۸۹	فصل سوم: درباره‌ی شعر و موسیقی / ترجمه‌ی دکتر احمد محیط
۳۹۲	شعر و آواز
۳۹۶	ماهیت موسیقی
۳۹۹	سرایش و تسخیر
۴۰۷	موعظه‌ای در باب تامیریس

۲۳۳	تضعیف اقتدار الهی با نوشتن
۲۳۳	عجز خدایان
۲۳۴	بهار آشور
۲۳۷	آتش‌فشانی، مهاجرت، فتح
۲۴۱	چگونه آگاهی شروع شد
۲۴۲	خاستگاه روایت در حماسه‌ها
۲۴۴	خاستگاه «من» تمثیلی در فریبکاری
۲۴۵	انتخاب طبیعی
۲۴۶	نتیجه
۲۴۷	فصل چهارم: تحول ذهنی در بین‌النهرین / ترجمه‌ی دکتر احمد محیط
۲۵۳	نیایش
۲۵۴	خاستگاه فرشتگان
۲۵۶	دیوان
۲۵۸	بهشتی نو
۲۶۱	غیب‌گویی
۲۶۱	فال و متون آن
۲۶۴	قرعه‌کشی
۲۶۷	فال‌گیری
۲۶۹	غیب‌گویی ارتجالی
۲۷۱	مرز ذهنیت
۲۷۲	مقایسه‌ی نامه‌های آشوری با نامه‌های قدیمی بابل
۲۷۷	گیل گمش
۲۷۸	نتیجه
۲۸۱	فصل پنجم: آگاهی خردورزانه‌ی یونان / ترجمه‌ی دکتر خسرو پارسا
۲۸۳	نگاهی به پیش از درون ایلپاد
۲۸۵	اقتوم‌های پیش‌آگاهی
۲۸۷	توموس
۲۸۹	فرن‌ها
۲۹۱	کرادی
۲۹۲	اتور
۲۹۴	نوس
۲۹۶	پسوخته
۲۹۸	مکر اودیسه
۳۰۳	پرسز ابله

۴۱۱	فصل چهارم: هیپنوتیزم (خواب‌واره) / ترجمه‌ی دکتر شیوا دولت‌آبادی
۴۱۲	پیرانهفته‌های نیروهای نیوتنی
۴۱۶	ماهیت دگرشونده‌ی فرد زیر نفوذ هیپنوتیزم
۴۱۹	القا
۴۲۰	خلسه و دنباله‌روی غیرمنطقی
۴۲۷	هیپنوتیزم‌کننده در نقش اقتداربخش
۴۲۹	شواهدی بر نظریه‌ی دو جایگاهی هیپنوتیزم
۴۳۲	اعتراض: آیا هیپنوتیزم وجود خارجی دارد؟
۴۳۹	فصل پنجم: اسکیزوفرنی / ترجمه‌ی دکتر عبدالرحمان نجل‌رحیم
۴۴۰	گواه تاریخی
۴۴۲	مشکلات مسئله
۴۴۳	توهمات
۴۵۳	افول «من» تمثیلی
۴۵۵	فروپاشی فضای ذهنی
۴۵۷	شکست در روایت‌سازی
۴۶۰	آشفته‌گی در مرزبندی تصور جسمانی
۴۶۱	امتیازات بیماری اسکیزوفرنی
۴۶۳	نورولوژی اسکیزوفرنی
۴۶۶	در پایان
۴۶۹	فصل ششم: طلایه‌داری‌های علم / ترجمه‌ی دکتر رضا نیلی‌پور
۴۸۵	سخن پایانی / ترجمه‌ی دکتر رضا نیلی‌پور
۴۹۵	انفجار شناختی
۴۹۶	خود
۴۹۹	از عاطفه تا هیجان
۵۰۰	از ترس تا اضطراب
۵۰۱	از شرم تا گناه
۵۰۴	از جفت‌گیری تا مسائل جنسی

یادداشت مترجمان

مترجمان این اثر از جمله کسانی هستند که سال‌ها برای اشاعه و گسترش نوروساینس - علم عصب پایه - در ایران فعال بوده‌اند. از جمله این فعالیت‌ها برگزاری ده‌ها سمینار و کنگره و سخنرانی طی دو دهه‌ی گذشته پیرامون مسائل مربوط به این علم بوده است. در میان مسائل مطروحه در این سمینارها، مسئله‌ی «آگاهی» از موضوعاتی است که تعداد قابل‌توجهی از این سخنرانی‌ها و بحث‌ها تاکنون به آن اختصاص داده شده است.

گرچه مسئله‌ی آگاهی، پیدایش و کارکرد و ماهیت آن در انسان از زوایای بسیار متعدد علمی، فلسفی و اجتماعی... مورد بحث بوده است، با این همه می‌توان گفت که از نظر علمی ما هنوز در ابتدای راه هستیم و باور داریم که باید با دیدی باز به همه‌ی دیدگاه‌ها و نظریه‌ها، به همه‌ی رویکردها و رهیافت‌ها درباره‌ی آگاهی توجه کنیم تا بتوانیم پا به پای پیشرفت علوم در این زمینه به جمع‌بندی مطلوب برسیم. ما معتقدیم که هیچ نظریه‌ای تاکنون سخن آخر را نگفته است و تا رسیدن به نظریه‌ای که همه‌ی جوانب این پدیده‌ی شگرف بشری - پدیده‌ای که جوهر انسان شدن بشر را توضیح می‌دهد، راه طولانی در پیش داریم. و سرانجام باید دریابیم که هومو ساپینس، موجودی که در روند تکامل در اثر یک جهش (موتاسیون) به وجود آمد و برای ده‌ها هزار سال زندگیش تفاوت چندانی با میمون‌ها نداشت چگونه به آگاهی دست یافت و علم و هنر و اخلاق را آفرید. و این تحول عظیم، این دستاورد شگفت‌انگیز، بدون نیاز به یک جهش جدید پدید آمد. کشف مکانیسم موجب این